

DIECÉZNA ŠKOLA VIERY III

1. téma: Odpovede katolíckej viery na cieľ človeka: zmysel života, hľadanie pravdy a šťastia

PREDNÁŠKA

1 Viera – odpoveď človeka Bohu

1. **Žijeme v dobe relativizácie pravdy.** Mnohí, najmä mladí ľudia relativizujú pravdu vyjadrením: *to je tvoj názor...* Podobne sa stretávame s vyjadrením postoja ľudí viere: *ved' každý človek niečomu verí...* A tak je namieste otázka: čomu verí (komu má veriť) kresťan katolík?

Ponajprv treba pripomenúť, že kresťanská **katolícka viera má základ v Božom zjavení.** Snáď aj preto Druhý vatikánsky koncil ponúka ako jeden z kľúčových dokumentov dokument *Dei verbum o Božom zjavení.* Chce sa tým zdôrazniť, že kresťanské náboženstvo a katolícka viera nie je výsledkom ľudského snaženia, ale dôsledkom **Božieho sebazdieľania. Boh totiž dáva poznať seba samého človeku, že sa mu zjavuje, - že dáva najavo svoje Bytie, ktorým je Láska.** Takto zjednodušene môžeme konštatovať, že sa prihovára človeku mnohokrátym spôsobom (napr. cez stvorené veci, cez svedomie); v SZ ústami prorokov; v poslednom čase *prehovoril k nám v Synovi* (porov. Hebr 1, 1). Ak Boh hovorí, človek je schopný počúvať a dať odpoveď na Božie pozvanie. Tu prichádzame ku zjednodušenej „definícii“ viery: **Viera je odpoveď človeka na Božie pozvanie:**

KKC 142 Svojím Zjavením „sa neviditeľný Boh vo svojej nesmiernej láske prihovára ľuďom ako priateľom a stýka sa s nimi, aby ich pozval a prijal do spoločenstva so sebou.“ Správna odpoveď na toto pozvanie je viera. **(1102)**

KKC 143 Vierou človek úplne podriadiť Bohu svoj rozum a svoju vôľu. Celou svojou bytosťou dáva súhlas Bohu, ktorý zjavuje. Túto odpoveď človeka Bohu, ktorý zjavuje, nazýva Sväté písmo „poslušnosťou viery“.

Niet pochýb, že každý človek túži po šťastí. Ale nie po hocijakom, lež po nekonečnom, večnom šťastí. Ak si uvedomíme, načo máme v sebe túto túžbu, ktorá počas nášho života nijakou stvorenou vecou nemôže byť naplnená, pýtame sa: bude niekto niekedy schopný túto túžbu po nekonečnom šťastí v človeku naplniť? V Katechizme čítame:

27 Túžba po Bohu je vpísaná do srdca človeka, lebo človek je stvorený Bohom a pre Boha. Boh neprestáva priťahovať človeka k sebe a jedine v Bohu nájde človek pravdu a šťastie, ktoré neprestajne hľadá:

A v pastoračnej konštitúcii *Gaudium et spes* nájdeme zdôvodnenie:

„Najvyšší dôvod ľudskej dôstojnosti spočíva v povolaní človeka do spoločenstva s Bohom. Človek je už od začiatku svojho jestvovania pozvaný k dialógu s Bohom. Ved' jestvuje iba preto, že ho Boh z lásky stvoril a stále ho z lásky udržiava. A žije naplno podľa pravdy, iba ak túto lásku slobodne uznáva a odovzdáva sa svojmu Stvoriteľovi.“ (GS 19).

A tak si uvedomujeme, že hoci človek môže na Boha zabudnúť alebo ho odmietnuť, Boh neprestáva volať každého človeka, aby ho človek hľadal a tak žil a našiel šťastie. Známe sú slová sv. Augustína o tomto hľadaní v jeho diele *Vyznania (Confessiones)*:

Neskoro som t'a začal milovať, Krása taká dávna a taká nová, neskoro som t'a začal milovať! Ty si bol vnútri a ja vonku a tam som t'a hľadal. Ošklivo som sa vrhal na krásne veci, ktoré si stvoril. Bol si so mnou a ja som nebol s tebou. Držalo ma ďaleko od teba to, čoho by nebolo, keby to nebolo v tebe. **Volal si a kričal a preboril si moju hluchotu. Žiaril si, skvel si sa a zahnal si moju slepotu. Šíril si vôňu, ja som si jej vdýchol a dychtím po tebe. Okúsil som a teraz som lačný a smädný. Dotkol si sa ma a zahorel som túžbou po tvojom pokoji. ... Ty spôsobuješ, že Teba chváliť je potešením, lebo si nás stvoril pre seba a naše srdce je nespokojné, kým nespočinie v Tebe.**“

1.1 Cesty, ktoré vedú k poznaniu Boha

Je to „Päť ciest“ sv. Tomáša Akvinského, ktoré patria medzi tzv. metafyzické dôkazy. Rozum pri nich postupuje pozorovaním hmotného sveta: od známeho k neznámemu, od zmyslami vnímateľného k nadzmyslovému, z účinku k poznaniu príčiny. **Východiskovým bodom týchto ciest priblíženia sa k Bohu je stvorenie: hmotný svet a ľudská osoba (porov. KKC 31).**

1. Prvá **cesta je z pohybu**. Z pohybu vecí prichádzame k prvému hýbateľovi. Tento dôkaz pochádza od Aristotela, ktorý sv. Tomáš prevzal. Vo svojej Teologickej summe píše: „Prvá a najzrejmšia cesta (k poznaniu Boha) sa berie z pohybu. Je totiž isté a zmyslami vnímateľné, že sa v tomto svete veci hýbu. Avšak všetko, čo sa hýbe je pohybované iným... Tu však nemožno postupovať do nekonečna, pretože by nebol žiaden prvý hýbateľ a následkom toho ani žiaden iný pohybujúci; keďže druhotní hýbatelia nepohybujú, ak nie sú sami hýbaní prvotným hýbateľom (ako palica sa nehýbe, ak nie je hýbaná rukou; iný príklad: kolky). Teda je nutné prísť k nejakému prvému hýbateľovi, ktorý nie je nikým iným hýbaný, a pod ktorým všetci rozumejú Boha.“
2. Druhá **cesta je z účinnej príčiny**. Z príčin zapríčinených prichádzame k príčine nezapríčinennej. Vplyvom príčiny vzniká istý účinok. Vzájomné vzťahy medzi príčinou a účinkom sú vyjadrené takýmito dvoma formuláciami: (1) Niet účinku bez príčiny; každý účinok musí mať dostatočnú príčinu (niet dymu bez ohňa). (2) Žiadna vec nemôže byť sama sebe účinnou príčinou. (Ja som sa nemohol narodiť zo seba.) Veci, ktoré vo svete vznikajú majú svoju príčinu, ktorá nepochádza z nich samotných. Svätý Tomáš v Summe píše: „... nie je možné, aby niečo bolo samo sebe príčinou, lebo by bolo prv ako je samo – čo je nezmysel.“ Aj tu podobne ako v dôkaze z pohybu je nemožné postupovať v účinných príčinách do nekonečna. „Lebo vo všetkých zoradených účinných príčinách, prvé je príčinou stredného a prostredné je príčinou posledného... A preto keby sa v účinných príčinách postupovalo do nekonečna, nebude prvej príčiny a tak ani posledný účinok, ani prostredná príčina, čo je zrejme nesprávne. Teda je potrebné stanoviť nejakú prvú účinnú príčinu, ktorú všetci nazývajú Bohom.“
3. Tretia **cesta poznania Boha je z náhodnosti bytia**. Z náhodností jednotlivých bytí prichádza rozum k bytiu nutnému. Ja a ani nikto iný z nás tu nemusel byť a raz tu ani nebude. A tak podobne tu nemusel byť a nebude celý svet s mnohými jednotlivými vecami v ňom. Svet je teda náhodné bytie, ktoré vôbec nemuselo existovať. Ak však toto náhodné bytie existuje, musí existovať bytie naopak „samo sebou nutné“ (nemajúce

príčinu svojej nutnosti odinakiaľ iba od seba), ktoré je zároveň účinnou príčinou všetkých náhodných bytí. Toto nutné bytie menujeme Bohom.

4. Štvrtá **cesta** je **zo stupňov dokonalosti vo veciach**. Z nich rozum prichádza k najdokonalejšiemu bytiu. Svätý Tomáš v Teologickej summe píše: „Vo veciach totiž nachádzame niečo viac a menej dobré a pravdivé a ušľachtilé a tak ďalej. Avšak viac a menej sa hovorí podľa toho, ako sa rozlične blíži k tomu, čo je najviac. Ako napríklad viac tepla je, čo sa viac blíži k najteplejšiemu. Je teda niečo, čo je najteplejšie, najpravdivejšie, najušľachtilejšie a v dôsledku toho najviac bytie... Čo sa však nazýva najviac takým (dokonalým) v niektorom rode, je príčinou všetkého, čo je z toho rodu: ako oheň, ktorý je najviac teplý, je príčinou ostatného tepla... Teda je niečo, čo je príčinou bytia a dobroty a ktorejkoľvek dokonalosti vo všetkých veciach, a to nazývame Bohom“.
5. Piata **cesta poznania** je **z poriadku vecí** (z cieľuprimeranosti bytia). Z poriadku vecí rozum prichádza k múdremu usporiadateľovi všetkého. Svätý Tomáš na tejto ceste vyzozoroval, „že niektoré veci, ktorým chýba poznanie, totiž prírodné telesá, sú (napriek nedostatku tejto schopnosti) činné kvôli určitému cieľu. Vyplýva to z toho, že vždy alebo veľmi často sú činné tým istým spôsobom a dosahujú to, čo je najlepšie. Z toho je zjavné, že nie náhodou, ale zmysluplne dochádzajú k cieľu. Čo však nemá poznanie, nemôže smerovať k cieľu; jedine vtedy, ak je riadené niekým poznávajúcim a rozumným (ako šíp lukostrelcom). Teda existuje niečo rozumné, čo všetky veci prírody usmerňuje k cieľu, a to nazývame Bohom.“

Tak toto je „päť ciest“, ktorými ľudský rozum bez pomoci Zjavenia (svetla viery) môže dospieť k poznaniu Boha. Tieto „cesty“ sa tiež volajú „dôkazy jestvovania Boha“, nie však v zmysle dôkazov, aké hľadajú prírodné vedy (ktoré merajú, vážia, počítajú), ale ako „zhodné a presvedčivé argumenty“ (rozumového/filozofického uvažovania), ktoré umožňujú nadobudnúť opravdivú istotu.

1.2 Poznanie Boha podľa Cirkvi

V dejinných podmienkach sa človek stretá s mnohými ťažkosťami pri poznávaní Boha iba svetlom svojho rozumu: „**pravdy o Bohu a o vzťahoch, ktoré sú medzi ľuďmi a Bohom, úplne presahujú poriadok zmyslových vecí**, a keď sa uvádzajú do životnej praxe a ju stvárnajú, vyžadujú sebaobetu a sebazaprenie. **Pri získavaní takýchto právd ľudský rozum zápasí s ťažkosťami** jednak pre nápor zmyslov a predstavivosti a jednak pre zlé žiadosti, ktoré pochádzajú z dedičného hriechu. A tak si ľudia v takýchto veciach radi nahovárajú, že je mylné alebo aspoň pochybné, čo si neželajú, aby bolo pravdivé“ (KKC 37). Takto počujeme človeka vysloviť: *To je sen!* alebo *To nie je pravda!* nad udalosťou, ktorú nechceme prijať ako skutočnosť, ako pravdu. Preto **človek potrebuje, aby ho Božie zjavenie osvietilo nielen v tom, čo presahuje jeho chápanosť, ale aj v „náboženských a morálnych pravdách**, ktoré samy osebe nie sú nedostupné rozumu, aby ich mohli všetci aj v terajších podmienkach ľudského pokolenia poznať ľahko, s pevnou istotou a bez primiešania omylu“ (KKC 38).

Keďže naše poznanie o Bohu je obmedzené, obmedzená je aj naša reč o Bohu. O Bohu môžeme hovoriť, iba vychádzajúc zo stvorenia a podľa nášho ľudského obmedzeného spôsobu poznania a myslenia. Všetky stvorenia majú nejakú podobnosť s Bohom a celkom osobitne ju

má človek stvorený na Boží obraz a podobu. A tak **mnohoraké dokonalosti tvorov** (ich jednota, pravda, dobrota a krása) **odzrkadľujú nekonečnú dokonalosť Boha**. Preto môžeme hovoriť o Bohu, vychádzajúc z dokonalostí jeho stvorenia, „lebo z veľkosti a krásy stvorenia sa úsudkom poznáva ich Stvoriteľ“ ([Múd 13,5](#)), ale našu reč musíme neprestajne očisťovať od toho, čo je v nej obmedzené, obrazné a nedokonalé, **aby sme Boha nezamieňali s našimi ľudskými predstavami** (porov. *KKC 41-42*).

Boh sa nám teda dáva poznať cez stvorené veci, ale oveľa dokonalejšie vo svojom zjavení. A tak si zopakujme: Ak Boh hovorí, človek je schopný počúvať a dať odpoveď na pozvanie. Tak prichádzame ku zjednodušenej „definícii“ viery: **Viera je odpoveď človeka na Božie pozvanie:**

KKC 142 Svojím Zjavením „sa neviditeľný Boh vo svojej nesmiernej láske prihovára ľuďom ako priateľom a stýka sa s nimi, aby ich pozval a prijal do spoločenstva so sebou.“ **Správna odpoveď na toto pozvanie je viera.**([1102](#))

KKC 143 Vierou človek úplne podriaduje Bohu svoj rozum a svoju vôľu. Celou svojou bytosťou dáva súhlas Bohu, ktorý zjavuje. Túto odpoveď človeka Bohu, ktorý zjavuje, nazýva Sväté písmo „poslušnosťou viery“.

1.3 Poslušnosť viery

KKC 144 Poslúchať (ob-audire: po-slúchať) vo viere znamená slobodne sa podriaďiť počutému slovu, lebo jeho **pravdivosť zaručuje Boh, ktorý je Pravda sama**. Sväté písmo nám dáva za **príklad takejto poslušnosti** muža menom **Abrahám**. Ale jej najdokonalejším uskutočnením je **Panna Mária**.

List Hebrejom vo veľkej chváloreči na vieru predkov osobitne zdôrazňuje Abrahámovu vieru „S vierou poslúchol Abrahám, keď bol povolán, aby šiel na miesto, ktoré mal dostať ako dedičstvo; išiel a ani nevedel, kam ide“ ([Hebr 11,8](#)). S vierou žil ako cudzinec a pútnik v Zaslúbenej zemi. Vierou Sára dostala schopnosť počať syna prisľúbenia. A napokon Abrahám s vierou priniesol na obeť svojho jediného syna. Takto Abrahám uskutočňuje definíciu viery, ako ju uvádza List Hebrejom: „Viera je základom toho, v čo dúfame, dôkazom toho, čo nevidíme“ ([Hebr 11,1](#)). „Abrahám uveril Bohu a počítalo sa mu to za spravodlivosť“ ([Rim 4,3](#)). **Abrahám** „posilnený“ touto „vierou“ ([Rim 4,20](#)) **sa stal „otcom všetkých, čo veria“** ([Rim 4,11.18](#)).

Panna Mária uskutočňuje poslušnosť viery najdokonalejším spôsobom. Vo viere prijíma zvesť a prisľúbenie, ktoré jej priniesol anjel Gabriel, lebo verí, že „Bohu nič nie je nemožné“ ([Lk 1,37](#)), a dáva svoj súhlas: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova“ ([Lk 1,38](#)). Alžbeta ju pozdravila slovami: „Blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán“ ([Lk 1,45](#)). Pre túto vieru ju budú blahoslaviť všetky pokolenia. Cirkev uctieva v Márii **najrýdzejšie uskutočnenie viery**.

1.4 „Viem, komu som uveril“ (2 Tim 1, 12)

Viera je predovšetkým osobným primknutím sa človeka k Bohu; súčasne a neoddeliteľne je slobodným súhlasom s celou pravdou, ktorú Boh zjavil. Keďže **kresťanská viera je osobným**

primknutím sa k Bohu a súhlasom s pravdou, ktorú zjavil, líši sa od viery v človeka. Je dobré a správne úplne dôverovať Bohu a bezvýhradne veriť tomu, čo povedal. Bolo by však márne a pomýlené vložiť takúto vieru do nejakého tvora.

Pre kresťana je viera v Boha **neoddeliteľne spojená s vierou v toho, ktorého on poslal:** v jeho milovaného Syna, v ktorom má zaľúbenie. Boh nám povedal, aby sme ho počúvali. Kristus sám povedal svojim učeníkom: „Veríte v Boha, verte aj vo mňa“ ([Jn 14,1](#)). V Ježiša Krista môžeme veriť preto, že on je Boh, Slovo, ktoré sa stalo telom: „Boha nikto nikdy nevidel; jednorodný Boh, ktorý je v lone Otca, ten o ňom priniesol zvest“ ([Jn 1,18](#)). **Keďže „videl Otca“ ([Jn 6,46](#)), on jediný ho pozná a má moc zjaviť ho.**

Nik nemôže veriť v Ježiša Krista, ak nemá účasť na jeho Duchu. Veď **Duch Svätý zjavuje ľudom, kto je Ježiš.** Lebo „nik nemôže povedať: ‚Ježiš je Pán,‘ iba ak v Duchu Svätom“ ([1Kor 12,3](#)). „Duch skúma všetko, aj Božie hĺbky... Ani čo je v Bohu, nepozná nik, iba Boží Duch“ ([1Kor 2,10-11](#)). Jedine Boh pozná Boha úplne. Veríme „v“ Ducha Svätého preto, že je Boh.

Cirkev neprestajne vyznáva svoju vieru v jedného Boha, ([232](#)) Otca, Syna a Ducha Svätého. Teda **prežehnanie (s úctou a pokorou) je najkratším vyznaním kresťanskej viery.**

2 Vlastnosti viery

2.1 Viera je milosť

Keď svätý Peter vyznáva, že Ježiš je Kristus, Syn živého Boha, Ježiš mu hovorí, že toto zjavenie mu neprišlo z tela a krvi, ale od jeho Otca, „ktorý je na nebesiach“ ([Mt 16,17](#)). **Viera je Boží dar, nadprirodzená čnosť, ktorú vlieva Boh.** „Aby sa takáto viera mohla vzbudiť, je potrebná predchádzajúca a pomáhajúca Božia milosť a vnútorná pomoc Ducha Svätého, ktorý by pohlol srdce a obrátil ho k Bohu, otvoril oči mysle a dal ‚všetkým pocit šťastia zo súhlasu s pravdou a z viery v pravdu‘“.

2.2 Viera je ľudský úkon

Ani v ľudských vzťahoch neodporuje našej dôstojnosti, keď **veríme, čo iní hovoria o sebe** a o svojich úmysloch, alebo keď **veríme ich sľubom** (napríklad keď muž a žena uzatvárajú manželstvo), aby sme tak vstúpili do vzájomného spoločenstva. Preto **ešte menej odporuje našej dôstojnosti, ak máme „vierou prejavíť úplnú poslušnosť rozumu a vôle Bohu, ktorý zjavuje“**, a tak vstúpiť do dôverného spoločenstva s ním. **V úkone viery ľudský rozum a ľudská vôľa spolupracujú s Božou milosťou:** „Veriť je úkon rozumu, ktorý súhlasí s Božou pravdou na príkaz vôle, ktorú pohlol Boh milosťou.“

2.3 Viera je ľudský úkon rozumu a slobody človeka

Veríme „pre autoritu samého Boha, ktorý zjavuje a ktorý sa nemôže myliť ani nemôže klamať“. „Aby však poslušnosť našej viery bola primeraná rozumu, **Boh chcel, aby sa**

k vnútornej pomoci Ducha Svätého pripojili vonkajšie dôkazy jeho Zjavenia.“ A tak **zázraky** Krista a svätých, **proroctvá**, **šírenie Cirkvi** a **jej svätosť**, jej **plodnosť** a **stabilnosť** sú „úplne spoľahlivé znaky Božieho zjavenia, primerané chápanosti všetkých“, sú dôvody vierohodnosti, z ktorých vidno, že „súhlas viery vôbec nie je slepým hnutím ducha“.

John Henry Newman: „Desaťtisíc ťažkostí nevytvorí ani len jednu pochybnosť.“

Sv. Augustín: „Cháp, aby si veril: ver, aby si chápal.“

Aby bola odpoveď viery ľudská, „človek má **dobrovoľne odpovedať Bohu vierou**; preto **nikto nemá byť nútený prijať vieru proti svojej vôli**. Úkon viery je totiž samou svojou povahou dobrovoľný.“ „Boh isto volá ľudí, aby mu slúžili v duchu a pravde, takže sú viazaní vo svedomí, ale nie sú nútení... To sa dokonale ukázalo v Ježišovi Kristovi.“ **Kristus síce pozýval k viere a k obráteniu, ale nijakým spôsobom k tomu nenútil.**

2.4 Nevyhnutnosť viery

Veriť v Ježiša Krista a v toho, ktorý ho poslal na našu spásu, je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie spásy. „Keďže ‚bez viery je... nemožné páčiť sa Bohu‘ ([Hebr 11,6](#)) a dostať sa do spoločenstva jeho synov, **bez nej nikdy nik nedosiahol ospravedlivenie a nik nedosiahne večný život, iba ten, kto v nej vytrvá do konca**‘ ([Mt 10,22;24,13](#)).“

2.5 Vytrvalosť vo viere

Viera je nezaslúžený dar, ktorý Boh dáva človeku. **Tento neoceniteľný dar môžeme stratiť**. Svätý Pavol upozorňuje Timoteja: „Toto prikázanie ti zverujem..., aby si bojoval dobrý boj, aby si mal vieru a dobré svedomie, ktoré niektorí odvrhli a stroskotali vo viere“ ([1Tim 1,18-19](#)). Aby sme žili, rástli a vytrvali vo viere až do konca, **musíme ju žiť Božím slovom a musíme prosiť Pána, aby nám ju zveľad’oval; viera má byť „činná skrze lásku“** ([Gal 5,6](#)), **udržiavaná nádejou a zakorenená vo viere Cirkvi.**

2.6 Viera – začiatok večného života

Viera nám dáva akoby vopred okusovať radosť a svetlo oblažujúceho videnia, ktoré je cieľom nášho putovania tu na zemi. Potom budeme vidieť Boha „z tváre do tváre“ ([1Kor 13,12](#)), „takého, aký je“ ([1Jn 3,2](#)). **Svetlo viery (lumen fidei) sa po smrti zmení na svetlo slávy (lumen gloriae) v ktorom uvidíme Boha z tváre do tváre.** Viera môže byť vystavená skúške. Svet, v ktorom žijeme, sa často zdá veľmi ďaleko od toho, o čom nás uisťuje viera. Zlo a bolesť, nespravodlivosti a smrť, ktoré zakusujeme, akoby protirečili dobrej zvesti; môžu otriasť vierou a stať sa pre ňu pokušením. Vtedy sa máme obracať na svedkov viery: na Abraháma, ktorý „proti nádeji v nádeji uveril“ ([Rim 4,18](#)); na Pannu Máriu, ktorá sa „na ceste viery“ dostala až do „noci viery“, keď mala účasť na umučení svojho Syna a na noci jeho hrobu, a na toľkých iných

svedkov viery: „Preto aj my, obklopení takým oblakom svedkov, zhodme všetku príťaž a hriech, ktorý nás opantáva, a vytrvalo bežme v pretekoch, ktoré máme pred sebou, s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a zavŕšiteľa viery“ ([Hebr 12,1-2](#)).

3 Veríme

Viera je osobný úkon: je to slobodná odpoveď človeka na iniciatívu Boha, ktorý sa zjavuje.⁽⁸⁷⁵⁾ Ale viera **nie je úkon osamotený. Nik nemôže veriť sám, tak ako nik nemôže sám žiť. Nik si nedal vieru sám, tak ako si nik sám nedal život.** Veriaci prijal vieru od iných a má ju zasa odovzdať iným. Naša láska k Ježišovi a k ľuďom nás pobáda hovoriť o našej viere iným. Každý veriaci je akoby ohnivkom vo veľkej reťazi veriacich. Nemohol by som veriť, keby ma nepodopierala viera iných. Ja zasa svojou vierou pomáham udržiavať vieru iných.

Viera – to nie je vec čisto osobná v zmysle **súkromná**. „**Verím**“: to je viera Cirkvi, ktorú každý veriaci osobne vyznáva, najmä pri krste. „**Veríme**“: to je viera Cirkvi, ktorú vyznávajú biskupi zhromaždení na koncile, alebo všeobecnejšie, liturgické zhromaždenie veriacich. „**Verím**“: tak hovorí aj naša matka Cirkev, ktorá svojou vierou odpovedá Bohu a učí nás hovoriť: „**Verím**“, „**Veríme**“.

Spása prichádza jedine od Boha. Ale pretože život viery dostávame prostredníctvom Cirkvi, ona je našou matkou: „**Veríme v Cirkev akoby v matku znovuzrodenia, a nie v Cirkev, akoby bola pôvodkyňou spásy.**“ A keďže je našou matkou, je aj vychovávateľkou našej viery.

Od stáročí Cirkev neprestáva v mnohých jazykoch, kultúrach a národoch vyznávať svoju jedinú vieru, prijatú od jedného Pána, odovzdávanú ďalej jedným krstom a zakorenenú v presvedčení, že všetci ľudia majú iba jedného Boha a Otca. **Svätý Irenej Lyonský**, svedok tejto viery, tvrdí:

„Cirkev, rozšírená po celom svete až po končiny zeme, prijala od apoštolov a ich nasledovníkov vieru... Toto posolstvo... a túto vieru... starostlivo opatruje, akoby bývala v jednom dome, a verí v ne tak, akoby mala jednu dušu a jedno srdce, a jednomyselne ich ohlasuje, učí a podáva ďalej, akoby mala iba jedny ústa.“

A sv. Irenej pokračuje: „Lebo hoci sú na svete rozdielne jazyky, sila Tradície je jedna a tá istá. Veď cirkvi založené v Germánii neveria alebo neodovzdávajú nič iné, ani tie, ktoré sú v Hispánii alebo v krajoch Keltov, ani tie, čo sú na Východe, ani tie v Egypte, ani tie v Líbyi, ani tie, čo sú založené v strede sveta.“ „Posolstvo Cirkvi je teda pravdivé a spoľahlivé a v nej sa ukazuje jedna a tá istá cesta spásy na celom svete.“

Viera je dar, o ktorý treba prosiť a za ktorý treba ďakovať!

Viera je dar, ktorý ako poklad máme chrániť, z neho žiť a neporušený odovzdávať!

Ak človek odpovedá Bohu vierou, objavuje prameň zmyslu života, prameň pravdy aj prameň nekonečného štastia.